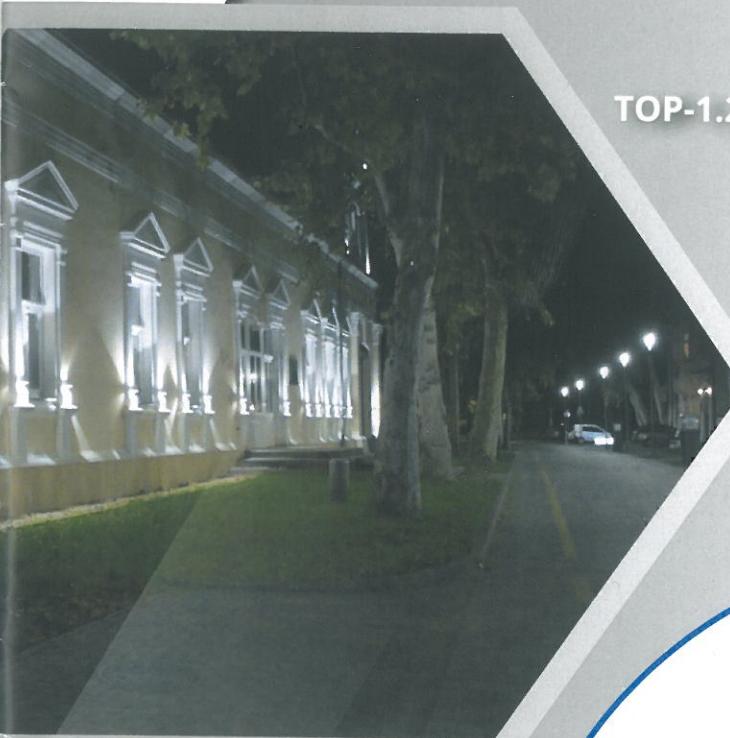

TÖRTÉNELMI VÁROSKÖZPONT
TURISZTIKAI
REKONSTRUKCIÓJA
MÁTÉSZALKA
VÁROSÁBAN
TOP-1.2.1-15-SB1-2016-00013

Nyelv / Language
HU / BG

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

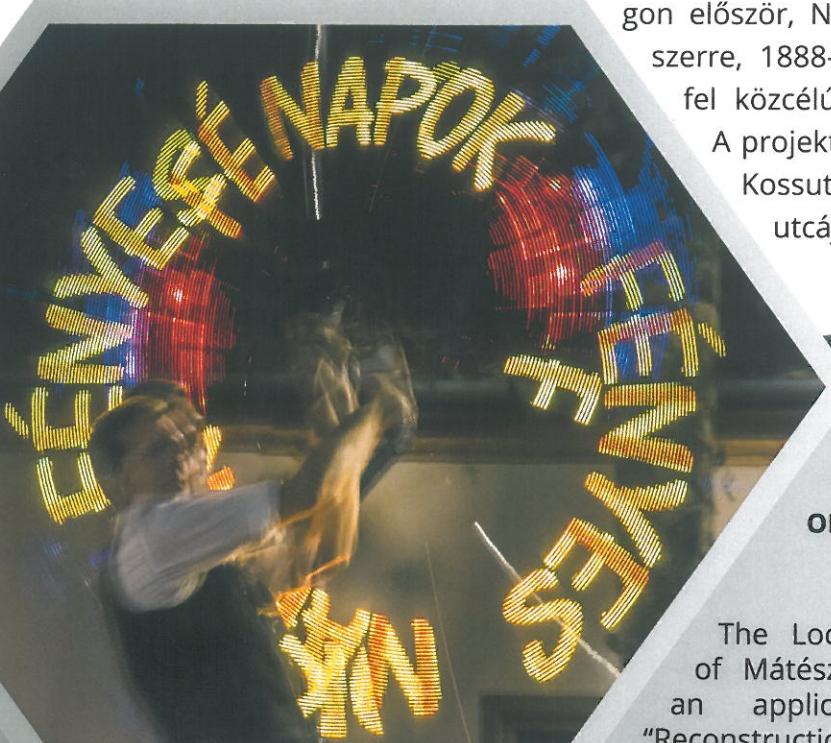
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A PROJEKT BEMUTATÁSA

Mátészalka Város Önkormányzata 2016. májusában nyújtott be pályázatot „Történelmi városközpont turisztikai rekonstrukciója Mátészalka városában” címmel. A támogatói döntés után a projekt megvalósítása 2017 nyarán kezdődött.

„A Fény utcája” címet kapta, hisz Mátészalka a Fény Városa. Magyarországon először, New Yorkkal egy-

szerre, 1888-ban itt gyulladt fel közcélú villanyvilágítás. A projekt során megújult Kossuth utca - a “Fény utcája” -

PRESENTATION OF THE PROJECT

The Local Government of Mátészalka submitted an application entitled “Reconstruction of the Historic Town Centre of Mátészalka” in May 2016. Following the sponsor's decision, the implementation of the project was started in the summer of 2017.

The project is called the “Street of Light”, because Mátészalka is the Town of Light. For the first time in Hungary, simultaneously with New York, the public lighting was switched on in Mátészalka in 1888. The Kossuth Street - the “Street of Light” – modernized during the project commemorates it in a

ennek állít méltó emléket. Az innovatív látványelemekkel teli, országosan egyedülálló utcakép vonzó turisztikai attrakció és a város lakói emlékezteti településünk büszke történelmére.

Az utca szinte teljes hosszában egyedi, interaktív installációk várják az arra sétálókat. A fény-technikai játékok segítségével mutatjuk be a város múltját és filmtörténeti érdekkességeit. Utóbiról is van mit mesélni, hiszen Mátészalkáról indult Hollywood is.

worthy manner. The nationally unique street full of innovative visual elements is an attractive tourist attraction and reminds the town's inhabitants of the history they are proud of.

Along the almost entire length of the street, unique and interactive installations wait for the passers-by. With the help of stage lighting, the town's past and interesting film historical facts are presented. The latter one is particularly fascinating, since Hollywood started from Mátészalka.

A „FÉNY UTCÁJA”

A Kossuth utca, a város történelmi főutcája. A mai napig itt állnak a város meghatározó közösségi célú intézményei. A Szatmári Múzeum, a Járásbíróság, a mozi épülete, a zsinagóga, a református- és a római katolikus templom is.

Az utcához csatlakozó Kossuth téren áll Bíró Lajos szobrászművész alkotása, a mécsest tartó fiú szobra, amely a magyarországi villamosítás szimbóluma. A centenárium évében állították, az eredeti korból származó vasoszlop szomszédságában.

A mai Magyarországon tehát először (1888-ban), New Yorkkal egy időben, Párizs után 2 ével és Budapestet 5 ével megelőzve Mátészalkán gyulladt ki az elektromos közvilágítás. Erre a jeles technikatörténeti eseményre emlékszik a város minden esztendő utolsó augusztusi hétfégéjén, a Fényes Napokon. Ekkor a város utcái sötétségebe borulnak, a fény

THE „STREET OF LIGHT”

Kossuth Street, the main street of the town's history. To this day, the town's most important community institutions stand here. The Szatmári Museum, the District Court, the building of the cinema, the synagogue, as well as the Calvinist and the Roman Catholic churches.

The statue of a boy holding candle, the work of the sculptor Lajos Bíró, the symbol of electrification in Hungary stands on the Kossuth Square, adjacent to the street. It was erected in the year of the centenary, next to an iron column from the original era.

Thus, in today's Hungary, the electric public lighting was switched on for the first time in Mátészalka (in 1888), at the same time as in New York, 2 years before Paris and 5 years before Budapest. The town commemorates this remarkable event of the history of technology on the last weekend of August each year, on the Bright Days. On this day, the town's street lights

szimbólumává vált Mécsestartó fiú szobra életre kel és kezdetét veszi a „Fényes felvonulás”. Az ünneplők fáklyákkal, különböző világító eszközökkel, lámpásokkal vonulnak végig a városon. A rendezvényen színpadi produkciók, kiállítások és szórakoztató programok várják az érdeklődőket.

A Kossuth utca a város forgalmas útvonala, ezért a projekt keretében különösen fontos volt az egyensúly megtalálása "a fontos városi közút" és a "sétálóutca" jelleg között. Az autósok elől nem zárták le az utcát, de a forgalmat lassították. A járdákat jelentősen kiszélesítették, interaktív gyermekjátszót, világító- és pihenőpadokat telepítettek és megújult a védett platánfasor is. Emellett 10 db egyedi kivitelű, interaktív köztéri világító oszlopot is felállítottak, amelyek az esti órákban különleges színes fényjátékkal kápráztatják el az arra járókat. Ilyen egyedi fényinstalláció jelenleg Magyarországon sehol máshol nem található. A parkosítás és a pihenőhelyek kialakítása mellett szabadon használható tematikus gyermekjátszótér is épült a Kossuth utcában. Ezek mellett átszervezett forgalomszabályzás, valamint számos információs és útbaigazító tábla segíti a tájékozódást.

are switched off, the statue of the boy holding candle, that has become the symbol of light, comes to life and the "Bright Parade" begins. The people march through the town with torches, various lighting devices and lanterns. Stage productions, exhibitions and entertaining programs wait for the visitors of the event.

Kossuth Street is a busy route of the town, so in the project it was particularly important to find a balance between the "important urban public road" and the "pedestrian street" characters. The street is not closed to the cars, but the traffic is slowed down. The pavements have been significantly widened, interactive children's playground, lighting and lounge benches were placed there, while the protected and renewed row of London plane trees is more beautiful now. Moreover, 10 custom-designed, interactive public light poles were erected which dazzle the passers-by with their special play of colourful lights in the evening hours. Currently, no such unique lighting installation is found anywhere else in Hungary. In addition to landscaping and the creation of rest areas, a free-to-use thematic children's playground was also built in Kossuth Street. In addition, reorganized traffic and a number of information and direction signs help the visitors find their way.

FÉNY- ÉS TECHNIKATÖRTÉNETI MÚZEUM

A projektnek köszönhetően Mátészalkán a „Fényes napok” rendezvénye is új elemekkel gazdagodott. A Szalkai Házban fény- és technikatörténeti kiállítás nyílt, ahol a Szatmári Múzeum munkatársainak gyűjteménye mutatja be a villamosítás kiépítésének fellelhető emlékeit, dokumentumait.

TONY CURTIS KÁVÉZÓ

A projekt részeként régen várt találkozási pont is létesült. A Tony Curtis kávézóban a vendégek a mátészalkai származású színészlegenda relikiái között ülhetnek. A frissítő kávé, üdítő elfogyasztása mellett ajándék- és emléktárgyak vásárlására is lehetőségük van. A Szalkai Ház, amelyet sokan, úgy ismernek, mint az „első villamosított lakóház”, így hasznosan működtetett, gazdaságilag is fenntartható módon szolgálja a várost. Ezzel megmenthető és újra használatba vehető egy közel 200 éves mátészalkai épület, amely a város egyik jelképe és remélyeink szerint jövőjének szimbóluma.

MUSEUM OF HISTORY OF LIGHTING AND TECHNOLOGY

Thanks to the project, the “Bright Days” event in Mátészalka was enriched with new elements. An exhibition of the history of lighting and technology was opened in the Szalkai House, where a collection of the colleagues at Szatmár Museum presents memories and documents on how electrification was built out in the town.

TONY CURTIS CAFÉ

A long-awaited meeting point was opened as part of the project. In the Tony Curtis Café, the guests can sit among the relics of the legendary actor, who had its roots in Mátészalka. While drinking a refreshing coffee or soft drink, they can buy souvenirs and keepsakes. The Szalkai House, widely known as the “first electrified residential house”, serves the town in a usefully operated and economically sustainable way. With this, a nearly 200-year-old building in Mátészalka, one of the symbols of the town and hopefully a symbol of its future, can be saved and used again.

FILMSZÍNHÁZ, MOZITÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁSSAL

A meglévő moziépület rekonstrukciója során, az épület utcafronti része, továbbá a „mozi-előtér” is új külsőt kapott, megőrizve az ingatlan történeti hangulatát. A projekt keretében egy modern, a mai igényeknek mindenben megfelelő, komfortos és széles érdeklődői kört kiszolgáló élménytér jött létre, egy úgynevezett miniplex jellegű filmszínház. Akulturális attrakció Mátészalka város film- és színháztörténeti hagyományait kívánja bemutatni, külön figyelemmel Zukor Adolf, a Paramount Pictures filmvállalat alapítójának munkásságára, vagy Tony Curtis amerikai filmszínész városhoz való kötődésére. Ez a Szatmári térség és tágabb környezetünk számára is újdonságot jelentő attrakció nemcsak emeli a város rangját, hanem számottevően növeli a városba látogató turisták számát is.

FILM THEATRE WITH EXHIBITION ON CINEMA HISTORY

During the reconstruction of the existing cinema building, the street front of the building and the “cinema foyer” also received a new look, preserving the historic atmosphere of the building. Within the framework of the project, a modern experience space, a so-called miniplex cinema was created, which completely meets the needs of modern times, is comfortable and serves a wide circle of visitors. The cultural attraction aims to present the film and theatre historical traditions of Mátészalka, especially the work of Adolf Zukor, the founder of the film company Paramount Pictures, or the connection of Tony Curtis, the American film actor, to the town. This attraction, a novelty for the Szatmár region and our wider environment, not only raises the rank of the town, but also significantly increases the number of tourists who visit Mátészalka.

A „Fény utca” koncepció egymásra épülő, egymással kölcsönhatásban lévő elemei szerves egységet képeznek. A beruházás a „Fény Városa” koncepcióba történő illeszkedését jól érzékeltette, hogy a terület a megrendezett Fényes Napokon is méltó helyszínnek bizonyult.

The parts of the “Street of Light” concept that are built onto each other and interact form an organic whole. The fact that the investment matches the “Town of Light” concept became obvious when the area proved to be a worthy venue for the Bright Days.

Created on
behalf of the Local
Government of
Mátészalka - 2020.
www.mateszalka.hu

Készült
Mátészalka Város
Önkormányzata
Megbízásából - 2020.
www.mateszalka.hu